

Kanun Adı : KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

Kabul Tarihi : 10.12.2003

Kanun No : 5018

Resmi Gazete Tarihi : 24.12.2003

Resmi Gazete Sayısı : 25326

EKYABD

Birinci kısım : Genel hükümler	7
Birinci bölüm : Amaç, kapsam ve tanımlar	7
Madde 1 :Amaç	7
Madde 2 :Kapsam	7
Madde 3 : Tanımlar	7
İkinci bölüm : Kamu maliyesi	8
Madde 4 : Kamu Maliyesi	8
Madde 5 : Kamu Maliyesinin Temel İlkeleri –	8
Madde 6 : Hazine Birliği	8
Üçüncü Bölüm : Kamu Kaynağının Kullanılmasının Genel Esasları	8
Madde 7 : Malî Saydamlık	8
Madde 8 : Hesap Verme Sorumluluğu	9
Madde 9 : Stratejik Planlama Ve Performans Esaslı Bütçeleme	9
Dördüncü Bölüm : Bakanların Ve Üst Yöneticilerin Hesap Verme Sorumluluğu	9
Madde 10 : Bakanlar	9
Madde 11 : Üst Yöneticiler	10
İkinci Kısım : Kamu İdare Bütçeleri	10
Birinci Bölüm : Genel Hükümler	10
Madde 12 : Bütçe Türleri Ve Kapsamı	10
Madde 13 : Bütçe İlkeleri	10
Madde 14 : Gelir Ve Giderleri Etkileyecek Kanun Tasarıları	11
İkinci Bölüm : Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu	11
Madde 15 : Merkezî Yönetim Bütçe Kanununun Kapsamı	11
Madde 16 : Orta Vadeli Program, Malî Plan Ve Bütçe Hazırlama Rehberi	11
Madde 17 : Merkezî Yönetim Bütçesinin Hazırlanması	12
Madde 18 : Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının Sunulması	12
Madde 19 : Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının Görüşülmesi	13
Üçüncü Bölüm : Bütçelerin Uygulama Esasları	13

Madde 20 : Ödeneklerin Kullanılması	13
Madde 21 : Ödenek Aktarmaları	14
Madde 22 : Merkez Dışı Birimlere Ödenek Gönderme	14
Madde 23 : Yedek Ödenek	14
Madde 24 : Örtülü Ödenek	14
Madde 25 : Kamu Yatırım Projeleri	15
Madde 26 : Yüklenmeye Girişilmesi	15
Madde 27 : Ertesi Yıla Geçen Yüklenme	15
Madde 28 : Gelecek Yıllara Yaygın Yüklenmeler	15
Madde 29 : Bütçelerden Yardım Yapılması	16
Madde 30 : Bütçe Politikası, Gelir Ve Giderlerin İzlenmesi	16
<i>Dördüncü Bölüm : Harcama Yapılması</i>	16
Madde 31 : Harcama Yetkisi Ve Yetkilisi	16
Madde 32 : Harcama Talimatı Ve Sorumluluk	16
Madde 33 : Giderin Gerçekleştirilmesi	17
Madde 34 : Ödenemeyen Giderler Ve Emanet Hesapları	17
Madde 35 : Ön Ödeme	17
<i>Beşinci Bölüm : Gelirlerin Toplanması</i>	18
Madde 36 : Gelir Politikası Ve İlkeleri	18
Madde 37 : Gelirlerin Dayanakları	18
Madde 38 : Gelirlerin Toplanması Sorumluluğu	18
Madde 39 : Özel Gelirler	18
Madde 40 : Bağış Ve Yardımlar	19
<i>Altıncı Bölüm : Faaliyet Raporları Ve Kesin Hesap</i>	19
Madde 41 : Faaliyet Raporları	19
Madde 42 : Kesin Hesap Kanunu	20
Madde 43 : Genel Uygunluk Bildirimi	20
<i>Üçüncü Kısım : Taşınır Ve Taşınmazlar</i>	21

Madde 44 : Taşınır Ve Taşınmaz İşlemleri	21
Madde 45 : Taşınır Ve Taşınmaz Edinme	21
Madde 46 : Taşınır Ve Taşınmaz Satışı	21
Madde 47 : Taşınmaz Tahsisi	21
Madde 48 : Mal Yönetiminde Etkililik Ve Sorumluluk	22
<i>Dördüncü Kısım : Kamu Hesapları Ve Malî İstatistikler</i>	22
<i>Birinci Bölüm : Kamu Hesapları</i>	22
Madde 49 : Muhasebe Sistemi	22
Madde 50 : Kayıt Zamanı Ve Kullanılacak Belgeler	22
Madde 51 : Kamu Gelir Ve Giderlerinin Yılı Ve Mahsup Dönemi	23
<i>İkinci Bölüm : Malî İstatistikler</i>	23
Madde 52 : Kapsam, Temel İlkeler Ve Kurumsal Çevre	23
Madde 53 : Malî İstatistiklerin Hazırlanması Ve Açıklanması	23
Madde 54 :Malî İstatistiklerin Değerlendirilmesi	23
<i>Beşinci Kısım : İç Kontrol Sistemi</i>	23
Madde 55 : İç Kontrolün Tanımı	23
Madde 56 : İç Kontrolün Amacı	24
Madde 57 : Kontrolün Yapısı Ve İşleyişi	24
Madde 58 : Harcama Öncesi Kontrol	24
Madde 59 : Malî Kontrol Yetkilisinin Nitelikleri Ve Atanması	25
Madde 60 : Malî Hizmetler Birimi	25
Madde 61 : Muhasebe Hizmetleri	25
Madde 62 : Muhasebe Yetkilisinin Nitelikleri Ve Atanması	26
Madde 63 : İç Denetim	26
Madde 64 : İç Denetçinin Görevleri	27
Madde 65 : İç Denetçinin Nitelikleri Ve Atanması	27
Madde 66 : İç Denetim Koordinasyon Kurulu	27
Madde 67 : İç Denetim Koordinasyon Kurulunun Görevleri	28

Altıncı kısım	28
Madde 68 : Dış Denetim	28
Madde 69 : Sayıştay'ın Denetlenmesi	29
Yedinci Kısım : Yaptırımlar Ve Yetkili Merciler	29
Madde 70 : Ödenek Üstü Harcama	29
Madde 71 : Kamu Zararı	29
Madde 72 : Yetkisiz Tahsil Ve Ödeme	30
Madde 73 : Para Cezaları Ve Yetkili Merciler	30
Madde 74 : Zamanaşımı	30
Sekizinci Kısım : Diğer Hükümler	30
Madde 75 : Maliye Bakanlığı'nca Yürütülecek Hizmetler	30
Madde 76 : Kamu İdarelerinin Sorumluluğu	30
Madde 77 : Sosyal Güvenlik Kurumları Ve Mahallî İdareler	31
Madde 78 : Kurumlardan Alınacak Hasılat Payı	31
Madde 79 : Kamu Alacaklarının Silinmesi	31
Madde 80 : Yetki	31
Dokuzuncu kısım	31
Madde 81 : Yürürlükten Kaldırılan Hükümler	31
Geçici madde 1 :	32
Geçici madde 2 :	32
Geçici madde 3 :	32
Geçici madde 4 :	32
Geçici madde 5 :	32
Geçici madde 6 :	33
Geçici madde 7 :	33
Geçici madde 8 :	33
Geçici madde 9 :	33
Geçici madde 10 :	34

Geçici madde 11 :	34
Geçici madde 12 :	34
Geçici madde 13 :	34
Geçici madde 14 :	34
Madde 82 : Yürürlük	34
Madde 83 : Yürütme	34
(I) sayılı cetvel	35
Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri	35
(II) sayılı cetvel	37
Özel bütçe kapsamındaki idareler	37
(III) sayılı cetvel	38
Düzenleyici ve denetleyici kurumlar	38
(IV) sayılı cetvel	39
Sosyal güvenlik kurumları	39
(I) sayılı liste	39
İhdas edilen kadrolar	39
(II) sayılı liste	40
İptal edilen kadrolar	40

Birinci kısım : Genel hükümler

Birinci bölüm : Amaç, kapsam ve tanımlar

Madde 1 : Amaç

Bu kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Madde 2 :Kapsam

Bu kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar.

Avrupa birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu kanun hükümlerine tâbidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 ncı maddelerine tâbidir.

Madde 3 : Tanımlar

Münhasıran bu kanunun uygulanmasında;

- a) genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idareleri,
- b) merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri: bu kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerini,
- c) düzenleyici ve denetleyici kurumlar: bu kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumları,
- d) sosyal güvenlik kurumları: bu kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarını,
- e) mahallî idare: yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ve bunların kurdukları birlik ve idareyi,
- f) bütçe: belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,
- g) kamu kaynakları: borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dahil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerleri,
- h) kamu gideri: kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,
- i) kamu geliri: kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,
- j) özel gelir: genel bütçe kapsamındaki idarelerin kamu görevi ve hizmeti dışında ilgili kanunlarında belirtilen faaliyetlerinden ve fiyatlandırılabilir nitelikteki mal ve hizmet teslimlerinden sağlanan ve genel bütçede gösterilen gelirleri,
- k) harcama birimi: kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi,
- l) kamu malî yönetimi: kamu kaynaklarının tanımlanmış standartlara uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak yasal ve yönetsel sistem ve süreçleri,

- m) malî kontrol: kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri,
- n) stratejik plan: kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planı,
- o) malî yıl: takvim yılını,

ifade eder.

İkinci bölüm : Kamu maliyesi

Madde 4 : Kamu Maliyesi

Kamu maliyesi; gelirlerin toplanması, harcamaların yapılması, açıkların finansmanı, kamunun varlık ve borçları ile diğer yükümlülüklerinin yönetimini kapsar. Kamu maliyesi, merkezden ve yerinden yönetim esaslarına göre yürütülür. Kamu idarelerinin görevleri, ilgili kanunlarında açık olarak belirlenir ve kaynakların dağıtımında esas alınır.

Madde 5 : Kamu Maliyesinin Temel İlkeleri –

Kamu maliyesinin temel ilkeleri şunlardır:

- a) kamu malî yönetimi uyumlu bir bütün olarak oluşturulur ve yürütülür.
- b) kamu maliyesi, kamu görevlilerinin hesap verebilmelerini sağlayacak şekilde uygulanır.
- c) maliye politikası, makroekonomik ve sosyal hedefler ile uyumlu bir şekilde oluşturulur ve yürütülür.
- d) kamu malî yönetimi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütülür.
- e) kamu malî yönetimi malî disiplini sağlar.
- f) kamu malî yönetimi ekonomik, malî ve sosyal etkinliği birlikte sağlayacak şekilde kamusal tercihlerin oluşması için gerekli ortamı yaratır.
- g) kamu idarelerinin mal ve hizmet üretimi ile ihtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet - fayda veya maliyet - etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır.

İlgili kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, kamu maliyesi ilkelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nda belirlenir ve izlenir.

Madde 6 : Hazine Birliği

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütülür.

Bu kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirleri hazine veznelerine girer, giderleri bu veznelere ödenir. Bu idareler özel vezne açamaz.

Her türlü iç ve dış borçlanma, yurt dışından hibe alınması, borç ve hibe verilmesi ve bunlara ilişkin geri ödemeler, hazine garantileri, hazine alacakları, nakit yönetimi ve bunlarla ilgili diğer hususlarda 9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı, 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı kanun hükümleri uygulanır.

Üçüncü Bölüm : Kamu Kaynağının Kullanılmasının Genel Esasları

Madde 7 : Malî Saydamlık

Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla;

- a) görev, yetki ve sorumlulukların açık olarak tanımlanması,

- b) hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması,
- c) genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından sağlanan teşvik ve desteklemelerin bir yılı geçmemek üzere belirli dönemler itibarıyla kamuoyuna açıklanması,
- d) kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması,

zorunludur.

Malî saydamlığın sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınmasından kamu idareleri sorumlu olup, bu hususlar Maliye Bakanlığı'na izlenir.

Madde 8 : Hesap Verme Sorumluluğu

Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Madde 9 : Stratejik Planlama Ve Performans Esaslı Bütçeleme

Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesine devlet planlama teşkilatı müsteşarlığı yetkilidir.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik plarlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, devlet planlama teşkilatı müsteşarlığı ve ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

Dördüncü Bölüm : Bakanların Ve Üst Yöneticilerin Hesap Verme Sorumluluğu

Madde 10 : Bakanlar

Bakanlar, hükümet politikasının uygulanması ile bakanlıklarının ve bakanlıklarına bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların stratejik planları ile bütçelerinin kalkınma planlarına, yıllık programlara uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, bu çerçevede diğer bakanlıklarla koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktan sorumludur. Bu sorumluluk, yükseköğretim kurulu, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri için millî eğitim bakanına, mahallî idareler için içişleri bakanına aittir.

Bakanlar, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması konusunda başbakana ve Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı sorumludurlar.

Bakanlar; idarelerinin amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlölükleri ve yıllık performans planları konusunda her malî yılın ilk ayı içinde kamuoyunu bilgilendirirler.

Madde 11 : Üst Yöneticiler

Bakanlıklarda müsteşar, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. Ancak, millî savunma bakanlığında üst yönetici bakandır.

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamak, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi, malî kontrol yetkilisi ve iç denetçiler ile muhasebe yetkilisi aracılığıyla yerine getirirler.

İkinci Kısım : Kamu İdare Bütçeleri

Birinci Bölüm : Genel Hükümler

Madde 12 : Bütçe Türleri Ve Kapsamı

Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezi yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanır ve uygulanır. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamaz. Merkezi yönetim bütçesi, bu kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluşur.

Genel bütçe, devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve bu kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesidir.

Özel bütçe, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve bu kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve bu kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesidir.

Sosyal güvenlik kurumu bütçesi, sosyal güvenlik hizmeti sunmak üzere, kanunla kurulan ve bu kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir. Mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesidir.

Madde 13 : Bütçe İlkeleri

Bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde aşağıdaki ilkelere uyulur:

- bütçelerin hazırlanması ve uygulanmasında, makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak esastır.
- kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisi, kanunlarla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.
- bütçeler kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda : maliyet analizine göre hazırlanır, uygulanır ve kontrol edilir.

- d) bütçeler, stratejik planlar dikkate alınarak izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte görüşülür ve değerlendirilir.
- e) bütçe, hükümetin malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.
- f) tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir.
- g) belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.
- h) bütçelerde gelir ve gider denkleğinin sağlanması esastır.
- i) bütçeler, ait olduğı yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamaz.
- j) bütçelerde, bütçeyi ilgilendirmeyen hususlara yer verilmez.
- k) bütçeler kurumsal, işlevsel ve ekonomik sonuçların görülmesini sağlayacak şekilde Maliye Bakanlığı'nca uluslararası standartlara uygun olarak belirlenen bir sınıflandırmaya tâbi tutularak hazırlanır ve uygulanır.
- l) bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınır.
- m) kamu idarelerinin tüm gelir ve giderleri bütçelerinde gösterilir.
- n) kamu hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.
- o) bütçelerde, ödenekler belirli amaçları gerçekleştirmek üzere tahsis edilir.

Madde 14 : Gelir Ve Giderleri Etkileyecek Kanun Tasarıları

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri; kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlölük altına sokacak kanun tasarılarının getireceğı malî yükü, ödenek türleri itibarıyla orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplar ve tasarılar eklerler. Sosyal güvenliğe yönelik kanun tasarılarında ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilir. Ayrıca, bu kanun tasarılarına Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre devlet planlama teşkilatı müsteşarlığı veya hazine müsteşarlığının görüşleri eklenir.

İkinci Bölüm : Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu

Madde 15 : Merkezî Yönetim Bütçe Kanununun Kapsamı

Merkezî yönetim bütçe kanunu, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir ve gider tahminlerini gösteren, bunların uygulanmasına ve yürütülmesine yetki ve izin veren kanundur.

Merkezî yönetim bütçe kanununda; yılı ve izleyen iki yılın gelir ve gider tahminleri, varsa bütçe açığının veya fazlasının tutarı, açığın nasıl kapatılacağı veya fazlanın nasıl kullanılacağı, vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen vergi gelirleri, borçlanma ve garanti sınırları, bütçelerin uygulanmasında tanınacak yetkiler, bağlı cetveller, malî yıl içinde gelir ve giderlere yönelik olarak uygulanacak ve kısmen veya tamamen uygulanmayacak hükümler yer alır. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin her birinin gelir - gider tahminleri, merkezî yönetim bütçe kanununda ayrı bölüm veya cetvellerde gösterilebilir.

Madde 16 : Orta Vadeli Program, Malî Plan Ve Bütçe Hazırlama Rehberi

Maliye Bakanlığı, merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısının hazırlanmasından ve bu amaçla ilgili kamu idareleri arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumludur. Merkezî yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, bakanlar kurulunun mayıs ayının sonuna kadar toplanarak kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de kapsayacak şekilde devlet planlama teşkilatı müsteşarlığınca hazırlanan orta vadeli programı kabul etmesiyle başlar. Orta vadeli program, aynı süre içinde resmî gazetede yayımlanır.

Orta vadeli program ile uyumlu olmak üzere, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminleri ile birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan orta vadeli malî plan, haziran ayının on beşine kadar yüksek planlama kurulu tarafından karara bağlanır ve resmî gazetede yayımlanır.

Bu doğrultuda, kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek üzere; bütçe çağrısı ve eki bütçe hazırlama rehberi Maliye Bakanlığı'nca, yatırım

genelgesi ve eki yatırım programı hazırlama rehberi ise devlet planlama teşkilatı müsteşarlığınca hazırlanarak haziran ayının sonuna kadar resmî gazetede yayımlanır.

Bütçe hazırlama rehberi ile yatırım programı hazırlama rehberi, bütçe tekliflerinin hazırlanmasına esas olmak üzere, kamu idarelerince uyulması gereken genel ilkeleri, nesnel ve ölçülebilir standartları, hesaplama yöntemlerini, bunlara ilişkin olarak kullanılacak cetvel ve tablo örneklerini ve diğer bilgileri içerir.

Madde 17 : Merkezî Yönetim Bütçesinin Hazırlanması

Gelir ve gider tekliflerinin hazırlanmasında;

- orta vadeli program ve malî planda belirlenen temel büyüklükler ile ilke ve esaslar,
- kalkınma planı ve yıllık program öncelikleri ile kurumun stratejik planları çerçevesinde belirlenmiş ödenek tavanları,
- kamu idarelerinin stratejik planları ile uyumlu çok yıllık bütçeleme anlayışı,
- idarenin performans hedefleri,

dikkate alınır.

Kamu idareleri, merkez ve merkez dışı birimlerinin ödenek taleplerini dikkate alarak gider tekliflerini hazırlar. Genel bütçe gelir teklifi Maliye Bakanlığı'nca, diğer bütçelerin gelir teklifleri ilgili idarelerce hazırlanır.

Gider teklifleri, ekonomik ve malî analiz yapılmasına imkân verecek, hesap verilebilirliği ve saydamlığı sağlayacak şekilde Maliye Bakanlığı'nca belirlenmiş kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine; gelir teklifleri ise ekonomik sınıflandırma sistemine uygun olarak hazırlanır.

Kamu idareleri, stratejik planları ile bütçe hazırlama rehberinde yer alan esaslar çerçevesinde, bütçe gelir ve gider tekliflerini gerekçeli olarak hazırlar ve yetkilileri tarafından imzalanmış olarak temmuz ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığı'na gönderir. Kamu idarelerinin yatırım teklifleri, değerlendirilmek üzere aynı süre içinde devlet planlama teşkilatı müsteşarlığına verilir.

Bütçe teklifleri Maliye Bakanlığı'na verildikten sonra, kamu idarelerinin yetkilileriyle gider ve gelir teklifleri hakkında görüşmeler yapılabilir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans hedefleri ile kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre hazırlarlar.

Madde 18 : Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının Sunulması

Makroekonomik göstergeler ve bütçe büyüklüklerinin en geç ekim ayının ilk haftası içinde yüksek planlama kurulunda görüşülmesinden sonra, Maliye Bakanlığı'nca hazırlanan merkezî yönetim bütçe kanun tasarısı ile millî bütçe tahmin raporu, malî yıl başından en az yetmiş beş gün önce bakanlar kurulu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Merkezî yönetim bütçe kanun tasarısına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında dikkate alınmak üzere;

- orta vadeli malî planı da içeren bütçe gerekçesi,
- yıllık ekonomik rapor,
- vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli,
- kamu borç yönetimi raporu,
- genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleştirmeleri ile izleyen iki yıla ait gelir ve gider tahminleri,
- mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri,

- g) kamu iktisadi teşebbüsleri ile kamu şirketi niteliğindeki kuruluşlar hariç olmak üzere, merkezî yönetim kapsamındaki idarelerin, hizmet amaçlarıyla ilgili olan diğer kurum ve kuruluşlarından Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek olanların bütçe tahminleri,
- h) merkezî yönetim kapsamında olmayıp, merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi,

eklenir.

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bütçelerini eylül ayı sonuna kadar doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine, bir örneğini de Maliye Bakanlığı'na gönderirler.

Madde 19 : Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının Görüşülmesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanun tasarısının metnini maddeler, gider ve gelir cetvellerini kamu idareleri itibarıyla görüşür ve bölümler halinde oylar. Merkezî yönetim bütçe kanunu malî yıl başından önce resmî gazetede yayımlanır.

Kamu yatırım programı, merkezî yönetim bütçe kanununa uygun olarak devlet planlama teşkilatı müsteşarlığı tarafından hazırlanır ve anılan kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde bakanlar kurulu kararıyla resmî gazetede yayımlanır.

Zorunlu nedenlerle merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe uygulaması altı ayı geçemez. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, kanunla ek bütçe yapılabilir.

Üçüncü Bölüm : Bütçelerin Uygulama Esasları

Madde 20 : Ödeneklerin Kullanılması

Bütçe ödeneklerinin kullanılmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

- a) bütçe ödeneklerinin kullanımının önceden planlanabilmesi amacıyla, bu kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idareleri ile genel bütçeden yardım alan ekli (II) sayılı cetvele dahil idareler, ayrıntılı harcama programlarını hazırlar ve vize edilmek üzere Maliye Bakanlığı'na gönderir. Bütçe ödenekleri, Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek esaslar çerçevesinde, nakit planlaması da dikkate alınarak vize edilen ayrıntılı harcama programları ve serbest bırakma oranlarına göre kullanılır.
- b) genel bütçeden yardım almayan ekli (II) sayılı cetvele dahil idareler, sürdürülebilir finansman durumlarını dikkate alarak, ayrıntılı harcama programlarını hazırlar ve bir örneğini de merkezî yönetim bütçe kanununun yürürlüğe girdiği ilk ay içinde Maliye Bakanlığı'na gönderir. Bu idareler, aylık uygulama sonuçlarını da izleyen ay içinde Maliye Bakanlığı'na göndermek zorundadır.
- c) sosyal güvenlik kurumları ile genel bütçeden yardım alan ekli (II) sayılı cetvele dahil idareler, hizmetleriyle ilgili aylık finansman programlarını vize edilmek üzere merkezî yönetim bütçe kanununun yürürlüğe girdiği ilk ay içinde Maliye Bakanlığı'na gönderir. Bu programlar Maliye Bakanlığı'nca vize edilmeden, bu idarelerin bütçelerine yardım yapılamaz. Bu idareler, aylık uygulama sonuçlarını izleyen ay içinde Maliye Bakanlığı'na göndermek zorundadır.
- d) kamu idareleri, bütçelerinde yer alan ödeneklerin üzerinde harcama yapamaz. Bütçeyle verilen ödenekler, tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanmasında kullanılır. Ancak, ait olduğu malî

yılda ödenemeyen ve emanet hesabına alınamayan zamanaşımına uğramamış geçen yıllar borçları ile ilama bağlı borçlar, ilgili kamu idaresinin cari yıl bütçesinden ödenir.

- e) cari yılda kullanılmayan ödenekler yıl sonunda iptal edilir. Ancak, kamu idarelerinin bütçelerinde cari yıl içinde kullanılmayan ödeneklerinden merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilenler ertesi yıla devredilebilir. Ödenek devir işlemlerini yapmaya, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için Maliye Bakanı, diğer kamu idareleri için üst yönetici yetkilidir.
- f) genel veya kısmi seferberlik, savaş ilanı veya bakanlar kurulu kararıyla zorunlu askeri hazırlıkların yapıldığı olağanüstü hallerde millî savunma bakanlığı, jandarma genel komutanlığı ve sahil güvenlik komutanlığı bütçelerindeki mevcut ödenekler, bu idarelerin ödenek toplamı aşılmamak şartıyla, birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda da mevcut ödeneklerin yeterli olmaması halinde toplam ödenek tutarının yüzde on beşine kadar ek harcama yapılabilir. Yukarıda sayılan hallerde sevk ve intikalle ilgili giderler için, harcama yetkililerinin onayıyla görevlendirilecek mutemetlere gereken miktarda avans verilebilir ve gönderilecek ödeneye istinaden bir ay içinde mahsup edilir.

Madde 21 : Ödenek Aktarmaları

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri arasındaki ödenek aktarmaları kanunla yapılır.

Ancak, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin, yılı bütçe kanununda farklı bir oran belirlenmedikçe yüzde beşine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Bu şekilde yapılan aktarmalar, yedi gün içinde Maliye Bakanlığı'na bildirilir.

Personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden, diğer tertiplere aktarma yapılamaz. Ödenek aktarmalarına ilişkin diğer hususlar merkezî yönetim bütçe kanununda düzenlenir.

Madde 22 : Merkez Dışı Birimlere Ödenek Gönderme

Kamu idarelerinin merkez teşkilatı harcama yetkilileri, merkez dışı birimlere, ihtiyaçlarında kullanılmak üzere ödenek gönderme belgesi düzenlemek suretiyle ödenek gönderirler.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ödenek gönderilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Madde 23 : Yedek Ödenek

Merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmemiş hizmetler için, bu kanuna ekli (ı) sayılı cetvelde yer alan idarelerin bütçelerine aktarılmak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisine kadar Maliye Bakanlığı bütçesine yedek ödenek konulabilir. Bu ödenekten aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Malî yıl içinde yedek ödenekten yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Maliye Bakanlığı'nca ilan edilir.

Madde 24 : Örtülü Ödenek

Örtülü ödenek; kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmetleri, devletin millî güvenliği ve yüksek menfaatleri ile devlet itibarının gerekleri, siyasi, sosyal ve kültürel amaçlar ve olağanüstü hizmetlerle ilgili hükümet icapları için kullanılmak üzere başbakanlık bütçesine konulan ödenektir. Kanunlarla verilen görevlerin gerektirdiği istihbarat hizmetlerini yürüten diğer kamu idarelerinin bütçelerine de örtülü ödenek konulabilir. Örtülü ödenek, bu amaçlar dışında ve başbakanın ve ailesinin kişisel harcamaları ile siyasi partilerin idare, propaganda ve seçim ihtiyaçlarında kullanılamaz. İlgili yılda bu amaçla tahsis edilen ödenekler toplamı, genel bütçe başlangıç ödenekleri toplamının binde beşini geçemez. Başbakanlık ve diğer ilgili idare bütçelerinde yer alan örtülü ödeneklerin kullanılma yeri, giderin kimin tarafından yapılacağı, hesapların tutulma ve kapatılma yöntemi, gideri yapanın değişmesi halinde yeni yetkiliye hangi belgelerin aktarılacağı başbakan tarafından belirlenir. Örtülü ödeneklere ilişkin giderler başbakan, Maliye Bakanı ve ilgili bakan tarafından imzalanan kararname esaslarına göre gerçekleştirilir ve ödenir.

Madde 25 : Kamu Yatırım Projeleri

Kamu yatırım projeleri 19.6.1994 tarihli ve 540 sayılı kanun hükmünde kararname, yatırım programı hazırlama rehberi ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanır, uygulanır ve izlenir.

Devlet planlama teşkilâtı müsteşarlığı, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yatırım programında yer alan proje ödeneklerinin belirlenmesi sürecinde, bütçe bütünlüğünün sağlanması açısından Maliye Bakanlığı ile işbirliği yapar.

Bu kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan idarelerin yatırım nitelikli projelerine, bilgi için yılı yatırım programında yer verilir. Ayrıca, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin yatırımlarının uygulanması ve izlenmesine ilişkin usul ve esaslar devlet planlama teşkilâtı müsteşarlığınca belirlenir.

Kamu yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçları, ilgili kamu idaresi tarafından izleyen yılın mart ayı sonuna kadar bir rapor halinde Sayıştay başkanlığına, Maliye Bakanlığı'na ve devlet planlama teşkilâtı müsteşarlığına gönderilir.

Proje maliyeti, yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair bakanlar kurulu kararında belirlenecek sınırların üzerinde bulunan afetlerle ilgili olanlar hariç yeni kamu yatırım projesi tekliflerinden; fayda : maliyet veya maliyet : etkinlik analizleri ile çevresel analizleri içerecek şekilde yapılabilirlik etüdü bulunmayan ve devlet planlama teşkilâtı müsteşarlığı tarafından incelenerek yapılabilirliği onaylanmamış projeler yatırım programına alınamaz.

Madde 26 : Yüklenmeye Girişilmesi

Yüklenme, usulüne uygun olarak düzenlenmiş sözleşme esaslarına veya kanun hükmüne dayanılarak iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması karşılığında geleceğe yönelik bir ödeme yükümlülüğüne girilmesidir. Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girilemez. Yüklenme süresi malî yılla sınırlıdır. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dahilinde yüklenmeye girebilirler. Yüklenmeye girilen tutara alt ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılamaz.

Madde 27 : Ertesi Yıla Geçen Yüklenme

Niteliğinden dolayı malî yılla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan aşağıdaki iş ve hizmetler için; her iş itibarıyla, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girilebilir:

- Türk silahlı kuvvetlerinin yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma - geliştirme projeleri, yiyecek ve yiyecek alımları, makine - teçhizat, silah - mühimmat - teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.
- yiyecek, yakacak, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyaçları.
- temini ve korunması güç olan ilaç, aşı, serum ve tıbbi sarf malzemeleri.
- sürekli yayın alımı, taşıma, temizlik ve yemek hizmetleri.
- taşıtların zorunlu malî sorumluluk sigortası.
- makine - teçhizat bakım ve onarım işleri, bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri.

Madde 28 : Gelecek Yıllara Yaygın Yüklenmeler

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, bir malî yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan yatırım projeleri için Maliye Bakanlığı ve devlet planlama teşkilâtı müsteşarlığının görüşü üzerine, gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girebilir.

Türk silahlı kuvvetleri stratejik hedef planında yer alan projeler için 2.7.1992 tarihli ve 3833 sayılı kanun çerçevesinde gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girmeye, ilgisine göre milli savunma bakanlığı veya içişleri bakanlığı yetkilidir.

Dışışleri bakanlığı, Maliye Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla, yabancı ülkelerde dış temsilcilik binası veya arsa satın alınması, bina yaptırılması veya kiralanması için gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişebilir.

Madde 29 : Bütçelerden Yardım Yapılması

Gerçek veya tüzel kişilere kanuni dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılmaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.

Bu yardımların yapılması, kullanılması, izlenmesi, denetlenmesi ve kamuoyuna açıklanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı'nca hazırlanarak bakanlar kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Madde 30 : Bütçe Politikası, Gelir Ve Giderlerin İzlenmesi

Maliye Bakanı, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulamasına ilişkin olarak; harcamalarda tasarrufu sağlamak, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikası yürütmek için gelir ve giderlere ilişkin kanun, tüzük, yönetmelik ve kararnamelerle belirlenmiş konularda uygulamaları düzenlemek üzere gerekli önlemleri almaya, standartları belirlemeye, sınırlamalar koymaya, kamu istihdam politikasının belirlenmesine ve uygulanmasına yön vermeye, bütçe harcama ve gerçekleştirmelerini izlemeye, ödeneklerin dağıtım ve kullanımını belirli esaslara bağlamaya ve bu hususlarda kamu idareleri için uyulması zorunlu düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

Genel yönetimin tüm gelir ve giderleri ile borç ve malî imkânlarının tespitinin ve takibinin yapılabilmesi amacıyla, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve merkezî yönetim bütçesinden yardım alan kurum, kuruluş, vakıf ve dernekler ile benzeri teşekküller; gelir ve gider tahminlerini, malî tablolarını, birbirleriyle olan borç ve alacak durumlarını, personel giderlerine ilişkin her türlü bilgi ve belgeleri, istenilmesi halinde Maliye Bakanlığı'na vermek zorundadırlar. Bilgi, belge ve hesap durumlarını ibraz etmeyen veya uygun harcama yapmayan kamu idareleri ve diğer kuruluşlarla ilgili olarak gerekli önlemleri almaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Merkezî yönetim kapsamındaki idareler, bütçelerine ilişkin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ekonomik ve malî duruma ilişkin gelişmeleri, ikinci altı aya ilişkin beklentilerini, hedefleri ile faaliyetlerini kapsayan bilgileri, kamuoyuna açıklar.

Dördüncü Bölüm : Harcama Yapılması

Madde 31 : Harcama Yetkisi Ve Yetkilisi

Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin merkez ve merkez dışı birimlerinde harcama yetkililerinin görev unvanları itibarıyla tespitine ve harcama yetkisinin devredilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca belirlenir. Harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devreden idari sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Harcama yetkilileri bütçede öngörülen ödenekleri kadar, ödenek gönderme belgesiyle, ödenek verilen harcama yetkilileri ise tahsis edilen ödenek tutarında harcama yapabilir.

Madde 32 : Harcama Talimatı Ve Sorumluluk

Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.

Madde 33 : Giderin Gerçekleştirilmesi

Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. Giderlerin gerçekleştirilmesi harcama yetkilisinin ödeme emri belgesini imzalaması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

Gerçekleştirme görevlileri, bu kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar.

Madde 34 : Ödenemeyen Giderler Ve Emanet Hesapları

Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeğe bağlı ödemelere ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.

Malî yıl içinde ödeme emri belgesine bağlandığı halde, hak sahibinin talep etmemesi veya başka nedenlerle ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, hesaba alındığı malî yılı izleyen beşinci yıl sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir.

İlgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçlar zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşer.

Madde 35 : Ön Ödeme

Harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla; ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi giderler ve her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenecek tutarların altında kalan giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabilir.

Sözleşmesinde belirtilmek ve yüklenme tutarının yüzde otuzunu geçmemek üzere, yüklenicilere, teminat karşılığında bütçe dışı avans ödenebilir. İlgili kanunların bütçe dışı avans ödenmesine ilişkin hükümleri saklıdır.

Açılmış akreditiflere ilişkin kredi artıkları ertesi yıla devredilmekle birlikte ödenekleri iptal olunur. Devredilen kredi artıklarının karşılığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yönetici tarafından ilgili idare bütçesinde açılacak özel bir tertibe ödenek kaydolunur.

Sözleşmelerin bitim tarihlerinde henüz bir kısım hizmet yerine getirilememiş veya zorunlu nedenlerle sözleşmenin uygulanmasına başlanılamamış ancak, ilgili idarece ek süre verilmiş ve bu süre ertesi malî yıla taşınmış ise; yıl sonunda yüklenme artığı devredilir ve bu tutarlara ilişkin ödenekler hakkında akreditiflerle ilgili hükümler uygulanır. Devredilen yüklenme artığı karşılığı hizmet ek süre içinde yerine getirilerek kanıtlayıcı belgeleri verildiğinde, tutarı hizmetin yapıldığı yıl bütçesine gider kaydıyla ödenir.

Her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek

ve artan tutarı iade etmekle yükümlüdür. Süresi içerisinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı kanun hükümleri uygulanır.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ön ödeme şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, yapılacak ön ödemelerin idareler ve gider türleri itibarıyla miktarı ve oranlarının belirlenmesi, mutemetlerin görevlendirilmesi ve diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'na hazırlanacak ve bakanlar kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Diğer kamu idarelerinde ön ödemeye ilişkin usul ve esaslar bu madde hükümleri dikkate alınmak suretiyle ilgili mevzuatlarında düzenlenir.

2.7.1992 tarihli ve 3833 sayılı kanunun avans ve kredi işlemlerine ilişkin hükümleri saklıdır.

Beşinci Bölüm : Gelirlerin Toplanması

Madde 36 : Gelir Politikası Ve İlkeleri

Gelirlerin toplanmasında aşağıdaki ilkelere uyulur:

- a) Maliye Bakanlığı, gelir politikaları ve uygulamaları konusunda ilkelerini, amaçlarını, stratejilerini ve taahhütlerini her malî yıl başında kamuoyuna duyurur.
- b) mükellef ve sorumlulara vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerini kolayca yerine getirebilmeleri için gerekli hizmetler sağlanır.
- c) mükellef ve sorumluların vergiye uyumu teşvik edilir.
- d) hakların korunması ve yükümlülükler konusunda mükelleflerin bilgilendirilmesi için ilgili idareler tarafından gerekli önlemler alınır.

Madde 37 : Gelirlerin Dayanakları

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerinin kanuni dayanakları bütçelerinde gösterilir. Bütçelerde yer alan gelirler, ilgili kanunlarında belirtilen usullere göre tarh, tahakkuk ve tahsil edilir. Genel bütçe gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsili Maliye Bakanlığı tarafından yapılır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin topladığı vergi, resim, harç ve benzeri gelirlerden diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek paylar, geliri toplayan kamu idaresi bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerden karşılanır. Malî yıl içinde kullanılabilecek ödenek miktarı, ilgili kanun hükümleri uyarınca tahsil edilen miktar dikkate alınarak hesaplanacak pay miktarını geçemez. Hesaplanan pay tutarının, bu amaçla tahsis edilen ödenek tutarını aşması halinde, aradaki farkı geçmemek kaydıyla ödenek eklemesi yapmaya genel bütçe kapsamındaki idarelerde Maliye Bakanı, diğer idarelerde üst yöneticiler yetkilidir. Tahsili zaman aşımına uğrayan gelirlerin silinmesine ilişkin usul ve esaslar, ilgili kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere, Maliye Bakanlığı'na belirlenir.

Madde 38 : Gelirlerin Toplanması Sorumluluğu

Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.

Madde 39 : Özel Gelirler

Özel gelirler karşılığında idarelere tahsis edilen özel ödenek miktarları, ilgili idarelerin bütçelerinde gösterilir. Malî yıl içinde kullanılabilecek özel ödenek miktarı, tahsil edilen özel gelir tutarını geçemez. Tahsil edilen özel gelirlerin ödenek tutarını aşması halinde, ödenek eklenemez.

Özel gelirlere ilişkin olarak ilgili kanunlarında belirtilen fiyatlandırılabilir mal ve hizmetlerin tarifeleri ile uygulamaya yönelik usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak ilgili kamu idarelerince belirlenir.

Özel gelirlerin ödenek kaydına, gelecek yıla devrine, iptaline ilişkin yetki ve işlemler merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir.

Madde 40 : Bağış Ve Yardımlar

Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından, kamu hizmetinin karşılığı olarak veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanamaz, benzeri adlar altında tahsilat yapılamaz.

Kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımlar bütçelerine gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar, ilgili mevzuatına göre değerlemeye tâbi tutularak kayıtlara alınır. Kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımlar, dış finansman kaynağından sağlananlarda 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hizmeti yapacak idarenin üst yöneticisi tarafından uygun görülmesi halinde, bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilir. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.

Bu ödeneklerden malî yıl sonuna kadar harcanmamış olan tutarlar, bağış ve yardımın amacı gerçekleşinceye kadar ertesi yıl bütçesine devir olunarak ödenek kaydedilir. Ancak, bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan tutarlar, tahsis amacının gerçekleştirilmesi bakımından yetersiz olanlar ile yılı bütçesinde belirlenen tutarı aşmayan ve iki yıl devrettiği halde harcanmayan ödenekleri iptal etmeye genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yönetici yetkilidir.

Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödetilir.

Altıncı Bölüm : Faaliyet Raporları Ve Kesin Hesap

Madde 41 : Faaliyet Raporları

Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkilileri tarafından idari sorumlulukları çerçevesinde her yıl faaliyet raporları düzenlenir. Bu raporlar, stratejik planlama ve performans programları uyarınca yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans göstergelerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayacak şekilde hazırlanır.

Harcama yetkilisi, birim faaliyet raporunu üst yöneticiye verir. Üst yönetici, birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu hazırlar. İdare faaliyet raporu, Sayıştay'a verilir ve üst yönetici tarafından kamuoyuna açıklanır. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumları, idare faaliyet raporlarının bir örneğini Maliye Bakanlığı'na, mahallî idareler ise içişleri bakanlığına gönderir.

İçişleri bakanlığı, mahallî idare faaliyet raporları üzerine değerlendirme raporu hazırlar, Sayıştay'a gönderir ve kamuoyuna açıklar. Bu raporun bir örneği de Maliye Bakanlığı'na gönderilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki idarelerin ve sosyal güvenlik kurumlarının bir malî yıldaki faaliyet sonuçları, Maliye Bakanlığı'nca hazırlanacak genel faaliyet raporunda gösterilir. İdare faaliyet raporları da dikkate alınarak hazırlanacak bu raporda;

- a) bütçe gelir ve gider hedefleri ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenleri,
- b) kamu borç yönetimi raporu kapsamında borç stokundaki gelişmeler ve borçlanmaya ilişkin diğer bilgiler,
- c) yıl sonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetvel ile bunlara ilişkin bilgiler,
- d) ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerini gösteren cetvel,
- e) bütçenin uygulamasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığı tarafından yapılan faaliyetler,
- f) idarelerin stratejik planlama ve performans programları uyarınca yürüttükleri faaliyetler ile belirlenmiş performans kriterlerine göre hedef ve gerçekleşme durumları hakkında genel değerlendirmeler,

- g) mahallî idarelerin malî yapılarına ilişkin değerlendirmeler,
- h) bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmeler,

yer alır.

Maliye Bakanlığı, genel faaliyet raporunu Sayıştay'a gönderir ve aynı zamanda kamuoyuna açıklar. Sayıştay, mahallî idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahallî idareler değerlendirme raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür. Bu görüşmelere üst yönetici veya görevlendireceği yardımcısının ilgili bakanla birlikte katılması zorunludur.

Faaliyet raporlarının düzenlenmesi, ilgili idarelere verilmesi, bu işlemlere ilişkin süreler, diğer usul ve esaslar, ilgili idareler ve Sayıştay'ın görüşü alınarak Maliye Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir.

Madde 42 : Kesin Hesap Kanunu

Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanununun uygulama sonuçlarını onama yetkisini kesin hesap kanunuyla kullanır.

Kesin hesap kanunu tasarısı, muhasebe kayıtları dikkate alınarak, merkezî yönetim bütçe kanununun şekline uygun olarak Maliye Bakanlığı'nca hazırlanır. Bu tasarı, bir yıllık uygulama sonuçlarını karşılaştırmalı olarak gösteren değerlendirmeleri içeren gerekçesiyle birlikte izleyen malî yılın haziran ayı sonuna kadar bakanlar kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bir örneği Sayıştay'a gönderilir.

Kesin hesap kanun tasarısının ekinde;

- a) genel mizan,
- b) bütçe gelirleri kesin hesap cetveli ve açıklaması,
- c) bütçe giderleri kesin hesap cetvelleri ve açıklaması,
- d) bütçe gelir ve giderlerinin iller ve idareler itibarıyla dağılımı,
- e) devlet borçları ve hazine garantilerine ilişkin cetveller,
- f) yılı içerisinde silinen kamu alacakları cetveli,
- g) Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen diğer belgeler,

yer alır.

Kamu idareleri bütçelerinin kesin hesabının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca belirlenir.

İdarelerin faaliyet raporları, genel faaliyet raporu, dış denetim genel değerlendirme raporu ve kesin hesap kanunu tasarısı ile merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısı birlikte görüşülür. Ancak, bu raporlar ile genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında öncelikle görüşülür.

Mahallî idare bütçeleri ile sosyal güvenlik kurumları bütçelerinin uygulama sonuçlarının kesin hesaba bağlanması, ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılır.

Madde 43 : Genel Uygunluk Bildirimi

Sayıştay, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun tasarısının verilmesinden başlayarak en geç yetmiş beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Genel uygunluk bildirimi; dış denetim raporları, idare faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanır.

Kesin hesap kanunu tasarısı ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştay'ca sonuçlandırılmamış denetimleri önlemez ve hesapların kesin hükme bağlandığı anlamına gelmez.

Üçüncü Kısım : Taşınır Ve Taşınmazlar

Madde 44 : Taşınır Ve Taşınmaz İşlemleri

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, taşınır ve taşınmaz edinilmesi, yönetilmesi, trampası, elden çıkarılması, ecrimi silin tahsil ve takibinde izlenecek yöntem, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin yönetimi ve korunması, işgalli malların tahliyesi gibi hususlar ilgili kanunlarında düzenlenir. Bu malların kaydı ile mal yönetim hesabının verilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca hazırlanacak ve bakanlar kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinin elinde bulunan taşınırların yönetim ve denetimi ilgili kanununda düzenlenir.

Madde 45 : Taşınır Ve Taşınmaz Edinme

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, kamu hizmetlerinin zorunlu kıldığı durumlarda gereken nicelikte ve nitelikte taşınır ve taşınmazları, yurt içinde veya yurt dışında, bedellerini peşin veya taksitle ödeyerek veya finansal kiralama suretiyle edinebilirler. Kamu idareleri, taşınmaz satın alma veya kamulaştırma işlemlerini yetki devri yoluyla bir başka kamu idaresi eliyle yürütebilir. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin edindiği taşınmazlar hazine adına, diğer kamu idarelerine ait taşınmazlar ise tüzel kişilikleri adına tapu sicilinde tescil olunur. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar Maliye Bakanlığı tarafından yönetilir. Bu tescil işlemleri, adına tescil yapılan idarenin taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili birimine bildirilir.

Kamu idarelerince üretilen malların kendi tüketimlerinde kullanılması halinde bunların bedelleri, rayiç bedel üzerinden ilgili ödenek tertibine gider ve karşılığı gelir kaydedilir.

Kamu idareleri, ihtiyaç fazlası taşınırları ile görmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinde kullanılacağına ve amacına uygun kullanılmaması halinde geri alınacağına dair tapu kütüğüne şerh konulması kaydıyla taşınmazlarını diğer kamu idarelerine bedelsiz olarak devredebilir. Devredilmeyecek taşınır ve taşınmazlar ile devir ve kayıt işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca belirlenir.

Kamu idareleri arasındaki taşınmazların mülkiyetine ilişkin uyuşmazlıklar, görevli mahkemelerce çözümlenir.

Madde 46 : Taşınır Ve Taşınmaz Satışı

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin her türlü taşınır ve taşınmazlarının satışına Maliye Bakanlığı yetkilidir. Satış bedelleri genel bütçeye gelir kaydedilir. Diğer kamu idarelerine ait taşınır ve taşınmazların elden çıkarılması özel kanunlarında belirtilen yetkili organlarının kararıyla mümkündür.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin taşınmazlarından değeri her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen sınırın üzerinde olanlar, bakanlar kurulu kararıyla satılır.

Madde 47 : Taşınmaz Tahsisi

Kamu idareleri, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmeleri için mülkiyetlerinde bulunan taşınmazları kendi aralarında bedelsiz olarak tahsis edebilir. Tahsis, kamu hizmeti yerine getirildiği süre için devam eder. Tahsis edilen taşınmaz, tahsis amacı dışında kullanılamaz.

Madde 48 : Mal Yönetiminde Etkililik Ve Sorumluluk

Kamu idareleri, taşınırın yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumludurlar. Taşınırın özelliğinden veya olağan kullanımından kaynaklanan yıpranma ile usulüne uygun olarak belirlenen firelerden dolayı sorumluluk aranmaz.

Kullanılmak üzere taşınır teslim edilen görevliler, taşınırın korunmasından ve taşınıra verilen zararlardan sorumludur. Kamu idareleri, verilen zararların sorumlularına ödettirilmesini sağlamakla yükümlüdür.

Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur.

Dördüncü Kısım : Kamu Hesapları Ve Malî İstatistikler**Birinci Bölüm : Kamu Hesapları****Madde 49 : Muhasebe Sistemi**

Muhasebe sistemi; malî raporların düzenlenmesi ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak ve karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Genel yönetim kapsamındaki idarelerde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türleri; uluslararası standartlara uygun olarak ilgili idarelerin görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı bünyesinde Sayıştay başkanlığı, Maliye Bakanlığı, devlet planlama teşkilâtı müsteşarlığı, hazine müsteşarlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak bir kurul tarafından belirlenir ve Maliye Bakanlığının önerisi üzerine bakanlar kurulu kararıyla yürürlüğe konulur. Bu kurulun yapısı, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar Maliye Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Bu kurulda görevlendirilenlerin asli görevleri devam eder. Başkan ve üyelerine, ayda ikiden fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin çerçeve hesap planına uygun detaylı hesap planları ilgili idarelerin görüşü alınarak Maliye Bakanlığı'nca; merkezî yönetim kapsamı dışındaki kamu idarelerinin uygulayacakları hesap planları ise Maliye Bakanlığı ile ilgili idareler tarafından birlikte hazırlanır.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemler ile garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.

Madde 50 : Kayıt Zamanı Ve Kullanılacak Belgeler

Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır.

Kamu borç yönetimine ilişkin olanlarda hazine müsteşarlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde malî işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerle şekil ve türleri Maliye Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kullanılacak belgelerle ilgili yönetmelikler mahallî idareler için içişleri bakanlığı, sosyal güvenlik kurumları için bağlı veya ilgili oldukları bakanlıklar tarafından, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle hazırlanır ve uygulanır.

Madde 51 : Kamu Gelir Ve Giderlerinin Yılı Ve Mahsup Dönemi

Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir. Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.

Kamu hesapları malî yıl esasına göre tutulur. Malî yılın bitimine kadar fiilen yapılmış olan ödemelerden mahsup edilememiş olanların, ödenekleri saklı tutulmak suretiyle, mahsup işlemleri malî yılın bitimini izleyen bir ay içinde yapılabilir. Zorunlu hallerde bu süre, Maliye Bakanlığı tarafından bütçe giderleri için bir ay, diğer işlemlerde beş ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

İkinci Bölüm : Malî İstatistikler

Madde 52 : Kapsam, Temel İlkeler Ve Kurumsal Çevre

Malî istatistikler, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî işlemlerini kapsar.

Malî istatistikler, uluslararası standartlara uygun olarak bütünlük, güvenilirlik, kullanılabilirlik, yöntemsel geçerlilik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde; yeterli mesleki eğitimi almış personel tarafından muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve istatistiksel yöntemler kullanılarak hazırlanır.

Malî istatistiklerin hazırlanmasında kamu idarelerinin yöneticileri uygun kurumsal çevrenin oluşturulması için gerekli önlemleri alır.

Madde 53 : Malî İstatistiklerin Hazırlanması Ve Açıklanması

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, Maliye Bakanlığı'nca derlenir. Merkezî yönetim kapsamı dışındaki kamu idareleri malî istatistiklerini belirlenmiş ilkelere uygun olarak hazırlar ve belirlenen süreler içinde Maliye Bakanlığı'na gönderir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, Maliye Bakanlığı'nca aylık olarak yayımlanır. Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelere ait malî istatistikler ile merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler Maliye Bakanlığı'nca birleştirilerek, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler elde edilir ve üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlanır.

Malî istatistiklerin anlaşılabilir ve kullanıcılar için kolayca ulaşılabilir olması esastır.

Madde 54 : Malî İstatistiklerin Değerlendirilmesi

Bir yıla ait malî istatistikler izleyen yılın mart ayı içinde; hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından Sayıştay tarafından değerlendirilir ve bu amaçla düzenlenen değerlendirme raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilir. Bu raporda yer alan değerlendirmelere ilişkin olarak Maliye Bakanı gerekli önlemleri alır.

Beşinci Kısım : İç Kontrol Sistemi

Madde 55 : İç Kontrolün Tanımı

Kamu malî yönetiminin bir unsuru olarak iç kontrol, kamu idarelerinin malî işlem ve faaliyetlerine ilişkin tüm gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin amacına ve mevzuatına uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi için uygulanan malî yönetim, harcama öncesi kontrol ile harcama sonrası iç denetim faaliyetleridir.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve harcama öncesi kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Maliye Bakanlığı'nca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise iç denetim koordinasyon kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

Madde 56 : İç Kontrolün Amacı

İç kontrolün amacı;

- a) kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- b) kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- c) her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- d) karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- e) iç kontrol faaliyetlerinin nesnel risk yönetim analizlerine göre belirlenmiş en riskli alanlar üzerinde yoğunlaşmasını,

sağlamaktır.

Madde 57 : Kontrolün Yapısı Ve İşleyişi

Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; malî hizmetler, harcama öncesi kontrol ve muhasebe hizmetlerinden oluşur.

Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınır.

Kamu idarelerinin malî hizmetler birimi yöneticisi ile malî kontrol yetkilisi ve muhasebe yetkilisi olacak görevliler, Maliye Bakanlığı'nca görevin niteliği dikkate alınarak mesleki konularda eğitime tâbi tutulur ve bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir. Sertifika alamayanlar kamu idarelerinde bu kadrolara atanamazlar.

Madde 58 : Harcama Öncesi Kontrol

Harcama öncesi kontrol süreci; ödenek tahsis edilmesi, yüklenmeye girilmesi, ihale yapılması, sözleşme yapılması, mal veya hizmetin teslim alınması, işin gerçekleştirilmesi, ödeme emri belgesi düzenlenmesi ve harcama yetkilisi tarafından alınacak benzeri malî kararları kapsar.

Harcama öncesi kontrol görevi, ilgili kamu idaresinin yönetim sorumluluğu çerçevesinde malî kontrol yetkilisi tarafından yürütülür. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin merkez dışı birimlerinde harcama öncesi kontrol görevi il defterdarlıkları tarafından yerine getirilir. Malî kontrol yetkilisi, alınacak malî kararların kullanılabilir ödenek tutarı, bütçe tertibi, ayrıntılı harcama programı ile harcamanın bütçe ve gider mevzuatına uygunluğunu kontrol eder. Malî kontrol yetkilisi tarafından vize edilen veya uygun görüş verilen malî işlemler gerçekleştirilir.

Harcama öncesi kontrol sürecinde uygun görülmeyen veya vize edilmeyen işlemlerin gerekçesi harcama yetkilisine yazılı olarak bildirilir. Harcama yetkilisinin ısrarı halinde, malî kontrol yetkilisine ve muhasebe yetkilisine yazılı olarak bildirilmiş olması kaydıyla malî işlemler gerçekleştirilir. Bu durumda harcama yetkilisi, kişisel sorumluluk üstlenmiş sayılır ve bu işlemler en geç beş iş günü içinde malî kontrol yetkilisince ilgili üst yönetici ile Maliye Bakanlığı'na ve Sayıştay'a bildirilir.

Malî kontrol yetkilileri tarafından kontrole tâbi tutulacak kararların kamu idarelerinin merkez ve merkez dışı birimleri itibarıyla tutar ve türleri, kontrol, uygun görüş ve vize süreleri ile bunlara ilişkin işlemlerin usul ve esasları, risk alanları dikkate alınarak Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir.

Malî kontrol yetkilileri, harcama talimatlarının kullanılabilir ödenek tutarına, tertibine ve ayrıntılı harcama programına uygunluğuna ve harcamaların bütçe ve gider kanunları ile diğer ilgili mevzuata uygunluğuna ilişkin yaptıkları vizelerden ve verdikleri uygun görüşlerden dolayı sorumludur. Malî kontrol yetkililerinin bu kanuna göre yapacakları kontrollere ilişkin sorumlulukları, görevleri gereği incelemeleri gereken belgelerle sınırlıdır.

Harcama yetkilisi, malî kontrol yetkilisi veya muhasebe yetkilisi sıfat ve görevinden ikisi aynı kişide birleşemez. Bu görevleri yürütenler, bu kanunda belirtilen görev ve yetkileri dışında harcama sürecinde başka görev alamazlar.

Madde 59 : Malî Kontrol Yetkilisi'nin Nitelikleri Ve Atanması

Malî kontrol yetkilisi olarak atanacakların, 657 sayılı devlet memurları kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- a) en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.
- b) kamu idarelerinde müdür, eşiti veya daha üst görevlerde en az dört yıl çalışmış olmak.
- c) görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip olmak.

Üst yönetici, malî kontrol yetkilisinin atanmasına ve belediyeler dışında Maliye Bakanlığının; belediyelerde ise belediye meclisinin uygun görüşü üzerine görevden alınmasına yetkilidir. Malî kontrol yetkilisi olarak atananlar, bu görevlerinden ayrılmalari halinde daha önce görev yaptığı kamu idaresinde veya mümkün bulunduğu takdirde Maliye Bakanlığı'nda durumlarına uygun bir kadroya atanırlar.

Malî kontrol yetkililerinin çalışma usul ve esasları, Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve bakanlar kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 60 : Malî Hizmetler Birimi

Kamu idarelerinde aşağıda sayılan görevler, malî hizmetler birimi tarafından yürütülür:

- a) bütçeyi hazırlamak, izleyen iki yılın bütçe tahminlerini yapmak, bütçe kayıtlarını tutmak.
- b) bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak, ödenek gönderme belgelerini düzenlemek.
- c) harcama yapılması ve gelir elde edilmesine ilişkin malî işlemleri yürütmek.
- d) bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bunların raporlanmasını sağlamak.
- e) idarenin bütçe kesin hesabını hazırlamak.
- f) stratejik plan ve performans programlarının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.
- g) idarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin kayıtları tutmak.
- h) malî kanunlar ile ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak.

Malî hizmetler birimlerinin çalışma usul ve esasları, idarelerin teşkilat yapısı dikkate alınarak Maliye Bakanlığınca hazırlanarak bakanlar kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir

Madde 61 : Muhasebe Hizmetleri

Gelirlerin tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması muhasebe hizmetidir.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur. 9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığınca yürütülür. Muhasebe yetkilileri gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine verirler.

Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

- a) yetkililerin imzasını,
- b) ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,
- c) maddi hata bulunup bulunmadığını,
- d) hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri,

kontrol etmekle yükümlüdür.

Muhasebe yetkilileri, ilgili mevzuatında düzenlenmiş belgeler dışında belge arayamaz. Yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamaz. Malî kontrol yetkilisine de bildirilmek şartıyla, belgesi eksik veya hatalı olan ödeme emri belgeleri, düzeltilmek veya tamamlanmak üzere en geç bir iş günü içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yetkilisine yazılı olarak gönderilir. Hataların düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi halinde ödeme işlemi gerçekleştirilir.

Muhasebe yetkilileri işlemlerine ilişkin defter, kayıt ve belgeleri muhafaza eder ve denetime hazır bulundurur.

Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin birinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur. Muhasebe yetkililerinin bu kanuna göre yapacakları kontrollere ilişkin sorumlulukları, görevleri gereği incelemeleri gereken belgelerle sınırlıdır.

Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanlar muhasebe mutemedidir. Muhasebe mutemetleri doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumludur. Muhasebe mutemetlerinin görevlendirilmeleri, yetkileri, denetimi, tutacakları defter ve belgeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 62 : Muhasebe Yetkilisinin Nitelikleri Ve Atanması

Muhasebe yetkilisi olarak atanacakların, 657 sayılı devlet memurları kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- a) en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.
- b) kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmak.
- c) görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip olmak.

9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Maliye Bakanlığı'nca, diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler tarafından atanır.

Muhasebe yetkililerinin çalışma usul ve esasları, Maliye Bakanlığı'nca hazırlanacak ve bakanlar kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Madde 63 : İç Denetim

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız ve nesnel güvence sağlayan danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir. İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır.

Madde 64 : İç Denetçinin Görevleri

Kamu idarelerinin yıllık iç denetim programı üst yöneticinin önerileri de dikkate alınarak iç denetçiler tarafından hazırlanır ve üst yönetici tarafından onaylanır.

İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.
- b) kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.
- c) harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.
- d) idarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- e) malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.
- f) denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak.
- g) denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.

İç denetçi bu görevlerini, iç denetim koordinasyon kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir. İç denetçi, görevinde bağımsızdır ve iç denetçiye asli görevi dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılamaz.

İç denetçiler, raporlarını doğrudan üst yöneticiye sunar. Bu raporlar üst yönetici tarafından değerlendirmek suretiyle gereği için ilgili birimler ile malî hizmetler birimine verilir. İç denetim raporları ile bunlar üzerine yapılan işlemler, üst yönetici tarafından en geç iki ay içinde iç denetim koordinasyon kuruluna gönderilir.

Madde 65 : İç Denetçinin Nitelikleri Ve Atanması

İç denetçi olarak atanacakların, 657 sayılı devlet memurları kanununun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- a) ilgili kamu idaresinin özelliği de dikkate alınarak iç denetim koordinasyon kurulu tarafından belirlenen alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.
- b) kamu idarelerinde denetim elemanı olarak en az beş yıl veya iç denetim koordinasyon kurulunca belirlenen alanlarda en az sekiz yıl çalışmış olmak.
- c) mesleğin gerektirdiği bilgi, ehliyet ve temsil yeteneğine sahip olmak.
- d) iç denetim koordinasyon kurulunca gerekli görülen diğer şartları taşımak.

Kamu idarelerine iç denetçi olarak atanacaklar, iç denetim koordinasyon kurulu koordinatörlüğünde, Maliye Bakanlığı'nca iç denetim eğitimine tâbi tutulur. Eğitim programı, iç denetçi adaylarına denetim, bütçe, malî kontrol, kamu ihale mevzuatı, muhasebe, personel mevzuatı, Avrupa birliği mevzuatı ve mesleki diğer konularda yeterli bilgi verilecek şekilde hazırlanır. Bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir. İç denetçi adayları için uygulanacak eğitim programının süresi, konuları ve eğitim sonucunda yapılacak işlemler ile diğer hususlar iç denetim koordinasyon kurulu tarafından hazırlanarak Maliye Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İç denetçiler, üst yöneticiler tarafından, sertifikalı adaylar arasından atanır. İç denetçilerin kamu idareleri itibarıyla sayıları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar iç denetim koordinasyon kurulunca hazırlanarak, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine bakanlar kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Madde 66 : İç Denetim Koordinasyon Kurulu

Maliye Bakanlığı'na bağlı iç denetim koordinasyon kurulu, yedi üyeden oluşur. Üyelerden biri başbakanın, biri devlet planlama teşkilatı müsteşarlığının bağlı olduğu bakanın, biri hazine

müşteşarlığının bağlı olduğu bakanın, biri içişleri bakanının, başkanı dahil üçü Maliye Bakanının önerisi üzerine beş yıl süre ile bakanlar kurulu tarafından atanır. Bunların 67 nci maddede belirtilen görevleri yapabilecek niteliklere sahip olması şarttır. Maliye Bakanı tarafından önerilecek adaylardan birinin ekonomi, maliye, muhasebe, işletme alanlarından birinde doktora derecesine sahip öğretim üyeleri arasından olması şartı aranır. Üyeler, bu sürenin sonunda yeniden atanabilirler.

Gerekli görülen hallerde iç denetim koordinasyon kurulu, oy hakkı olmamak kaydıyla teknik yardım almak ve danışmak amacıyla uzman kişileri de toplantılara davet edebilir. Kurulun çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar iç denetim koordinasyon kurulunun önerisi üzerine Maliye Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İç denetim koordinasyon kurulunda görevlendirilenlerin asli görevleri devam eder. Başkan ve üyelerine, ayda dörtten fazla olmamak üzere her toplantı günü için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

Madde 67 : İç Denetim Koordinasyon Kurulunun Görevleri

İç denetim koordinasyon kurulu, kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere aşağıdaki görevleri yürütür:

- a) iç denetime ilişkin denetim ve raporlama standartlarını belirlemek, denetim rehberlerini hazırlamak ve geliştirmek.
- b) uluslararası uygulamalar ve denetim standartlarıyla uyumlu risk değerlendirme yöntemlerini geliştirmek.
- c) kamu idarelerinin denetim birimleri ile işbirliğini sağlamak.
- d) yolsuzluk veya usulsüzlüklerin ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması konusunda önerilerde bulunmak.
- e) risk içeren alanlarda iç denetçilere program dışı özel denetim yaptırılması için kamu idarelerine önerilerde bulunmak.
- f) iç denetçilerin eğitim programlarını düzenlemek.
- g) iç denetçiler ile üst yöneticiler arasında görüş ayrılığı bulunması halinde anlaşmazlığın giderilmesine yardımcı olmak.
- h) idarelerin iç denetim raporlarını değerlendirerek sonuçlarını konsolide etmek suretiyle yıllık rapor halinde Maliye Bakanı'na sunmak ve kamuoyuna açıklamak.
- i) işlem hacimleri dikkate alınmak suretiyle ilçe ve belde belediyeleri için iç denetçi atanıp atanmayacağına karar vermek.
- j) iç denetçilerin atanmasına ilişkin diğer usulleri belirlemek.
- k) iç denetçilerin uyacakları etik kuralları belirlemek.

Altıncı kısım

Dış denetim

Madde 68 : Dış Denetim

Sayıştay tarafından yapılacak harcama sonrası dış denetimin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin malî faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanmasıdır. Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları dikkate alınarak;

- a) kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, malî tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin malî denetimi ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin malî işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti,
- b) kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi, suretiyle gerçekleştirilir.

Dış denetim sırasında, kamu idarelerinin iç denetçileri tarafından düzenlenen raporlar, talep edilmesi halinde Sayıştay denetçilerinin bilgisine sunulur.

Denetimler sonucunda; ikinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hususlarda düzenlenen raporlar, idareler itibarıyla konsolide edilir ve bir örneği ilgili kamu idaresine verilerek üst yönetici tarafından cevaplandırılır. Sayıştay, denetim raporları ve bunlara verilen cevapları dikkate alarak düzenleyeceği dış denetim genel değerlendirme raporunu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Sayıştay tarafından hesapların hükme bağlanması; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mal hesapları ile bu hesaplarla ilgili işlemlerinin yasal düzenlemelere uygun olup olmadığına karar verilmesidir.

Dış denetim ve hesapların hükme bağlanmasına ilişkin diğer hususlar ilgili kanununda düzenlenir.

Madde 69 : Sayıştay'ın Denetlenmesi

Sayıştay'ın denetlenmesi, her yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanlık divanı tarafından görevlendirilen ve gerekli mesleki niteliklere sahip denetim elemanlarından oluşan bir komisyon tarafından, hesaplar ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak yapılır.

Yedinci Kısım : Yaptırımlar Ve Yetkili Merciler

Madde 70 : Ödenek Üstü Harcama

Kamu zararı oluşturmamakla birlikte bütçelere, ayrıntılı harcama programlarına, serbest bırakma oranlarına aykırı olarak veya ödenek gönderme belgelerindeki ödenek miktarını aşan harcama talimatı veren harcama yetkililerine, her türlü aylık, ödenek, zam ve tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemeler toplamının iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

Madde 71 : Kamu Zararı

Kamu zararı, mevzuata aykırı karar, işlem, eylem veya ihmal sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

- a) iş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,
- b) mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,
- c) transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,
- d) iş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,
- e) idare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
- f) kamu kaynakları ile yükümlülüklerinin yönetilmesinde, değerlendirilmesinde, korunmasında veya kullanılmasında gerekli önlemlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi suretiyle öz kaynağın azalmasına sebebiyet verilmesi,
- g) mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

esas alınır.

Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamış para, mal ve değerleri alınmış; sağlanmamış hizmetleri sağlanmış; yapılmamış inşaat, onarım ve üretimi yapılmış veya bitmiş gibi gösteren gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle kamu kaynağında bir artışa engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemiş, imzalamış veya onaylamış bulunanlar hakkında Türk ceza kanunu veya diğer kanunların bu fiillere ilişkin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri işleyenlere her türlü aylık,

ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

Kamu zararlarının tahsiline ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine bakanlar kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Madde 72 : Yetkisiz Tahsil Ve Ödeme

Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi, kamu adına tahsilat veya ödeme yapamaz.

Yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılması, kamu hizmeti karşılığında veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanması veya başka adlarla tahsilat veya ödeme yapılması hallerinde; söz konusu tutarlar, yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılanlardan alınarak, ilgisine göre bütçeye gelir kaydedilir veya ilgililerine iade edilmek üzere emanet hesaplarına kaydedilir. Ayrıca, bunlar hakkında ilgili kanunları uyarınca adli ve idari yönden gerekli işlemler yapılır.

Madde 73 : Para Cezaları Ve Yetkili Merciler

Bu kanunda belirtilen para cezaları, ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından verilir. Para cezaları, karar verilmesini izleyen ay başından başlamak üzere ve herhangi bir hüküm almaya gerek kalmaksızın; ilgililerine yapılan her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil bir aylık net ödemelerin dörtte biri oranında kesilerek tahsil olunur.

Madde 74 : Zamanaşımı

Kamu zararının meydana geldiği ve bu kanunda belirtilen para cezalarının verilmesini gerektiren fiilin işlendiği yılı izleyen malî yılın başından başlamak üzere onuncu yılın sonuna kadar tespit ve tahsil edilemeyen kamu zararları ile para cezaları zamanaşımına uğrar.

Sekizinci Kısım : Diğer Hükümler

Madde 75 : Maliye Bakanlığı'nca Yürütülecek Hizmetler

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde harcama öncesi kontrolün gereği gibi yerine getirilememesi, bu göreve atanacak nitelikte personel bulunamaması, kamu idaresinin iç denetçileri veya Sayıştay denetçileri tarafından risk ve usulsüzlüklerin arttığına veya kontrol sistemlerinin yetersiz kaldığının tespit edilmesi durumunda; ilgili üst yöneticinin görüşü alınarak harcama öncesi kontrol görevi, izleyen malî yılın sonuna kadar, geçici olarak Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek harcama öncesi kontrol yetkilisi tarafından yürütülür. Maliye Bakanlığı, ilgili üst yöneticinin uygun görüşü alınarak bu yetkinin kullanma süresini bir yıl daha uzatabilir.

Malî yönetim ve kontrol sisteminin tümüyle zaafa uğradığı, belirgin yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; ilgili bakanın talep etmesi veya doğrudan başbakanın onayı üzerine Maliye Bakanı, yetkili denetim elemanlarına, kamu idarelerinin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir. Bu teftişler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği iç denetim koordinasyon kuruluna, bir örneği de gerekli işlemlerin yapılması için ilgili bakana gönderilir.

Madde 76 : Kamu İdarelerinin Sorumluluğu

Malî karar ve işlemlere ilişkin her türlü kayıt, bilgi ve belgeler, kamu idareleri tarafından düzenli olarak muhafaza edilir.

Kamu idareleri ve görevlileri; malî yönetim ve kontrol sistemleri ile bütçenin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebeleştirilmesi, raporlanması işlemlerine ait bilgi ve belgeleri denetimle görevlendirilmiş olanlara ibraz etmek, görevin sağlıklı yapılmasını sağlayacak önlemleri almak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermek zorundadır.

Madde 77 : Sosyal Güvenlik Kurumları Ve Mahallî İdareler

Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idare bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması ile diğer malî işlemleri, bu kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ilgili kanunlarındaki hükümlere tâbidir. Ancak, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerin ayrıntılı harcama programları ile finansman programları bütçeleriyle birlikte hazırlanır, görüşülür ve onaylanır. Ödenekler de bu usul ve esaslara göre kullanılır.

Malî yönetim ve kontrol sisteminin tümüyle zaafa uğradığı, belirgin yolsuzluk veya kamu zararına yönelik emarelerin ortaya çıktığı durumlarda; il özel idareleri için ilgili vali, belediyeler için ilgili belediye başkanının talep etmesi veya doğrudan başbakanın onayı üzerine işleri bakanı, yetkili denetim elemanlarına, ilgili mahallî idarelerin tüm malî yönetim ve kontrol sistemlerini, malî karar ve işlemlerini mevzuata uygunluk yönünden teftiş ettirir. Bu teftişler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği iç denetim koordinasyon kuruluna, bir örneği de gerekli işlemlerin yapılması için ilgili vali veya belediye başkanına gönderilir.

Madde 78 : Kurumlardan Alınacak Hasılat Payı

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu şirketlerinin gayri safi hasılatının yüzde on beşine kadar tutarda bir bedel tahsil edilerek genel bütçeye gelir kaydedilir. Bu kapsamda bedel tahsil edilecek kurum ve kuruluşlar ile hasılat payı oranları, ödeme yeri ve zamanı merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilir. Zamanında ödenmeyen hasılat payları, merkezî yönetim bütçe kanununda belirtilen oranda zam uygulanmak suretiyle 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı kanuna göre tahsil edilir. Hesaplanan zam, kurum ve kuruluşun bu payları ödeme yetkisi verilmiş görevlilerinden alınır. Ancak, Maliye Bakanlığı'na verilmiş ek süreler için zam uygulanmaz.

Düzenleyici ve denetleyici kurumların malî yıl sonunda oluşan gelir fazlaları, izleyen yılın mart ayı içerisinde genel bütçeye gelir kaydedilir.

Madde 79 : Kamu Alacaklarının Silinmesi

İdare hesaplarında kayıtlı olup, zaruri veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan kamu alacaklarından merkezî yönetim bütçe kanununda gösterilen tutara kadar olanların kayıtlardan çıkarılmasına genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler yetkilidir. Bu tutarı aşan kamu alacaklarından silinmesi öngörülenler merkezî yönetim bütçe kanununa ekli cetvelde gösterilir.

Madde 80 : Yetki

Bu kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Dokuzuncu kısım

Yürürlükten kaldırılan hükümler, geçici maddeler ve yürürlük

Madde 81 : Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Bu kanunun geçici maddelerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla;

- 1050 sayılı Muhasebeyi Umumiye kanunu ile ek ve değişiklikleri,
- 832 sayılı Sayıştay kanununun 30, 32, 33, 36, 37 nci maddeleri ile diğer maddelerinin bu kanuna aykırı hükümleri,
- bu kanun kapsamındaki kamu idarelerine ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 211 sayılı kanunun 98, 106 ncı maddeleri hariç olmak üzere, diğer kanunlarla 1050 sayılı muhasebeyi umumiye kanunu, 6245 sayılı harcırah kanunu ve 832 sayılı Sayıştay kanununa tâbi olunmadığına dair istisna veya muafiyet getiren hükümleri,
- 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası,
- 26.11.1999 tarihli ve 4481 sayılı kanunun 15 inci maddesi,
- diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri,

yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici madde 1 :

Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce malî işlemleri Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan kamu idarelerinde, malî yönetim ve kontrol sistemi kuruluncaya kadar, bu kanun uyarınca yapılması gereken görevler, Maliye Bakanlığının birimleri tarafından yürütülür. Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek kriterlerin yerine getirilmesi durumunda, bu kamu idarelerine yetki devri, Maliye Bakanlığının önerisi üzerine idareler itibarıyla gerçekleştirilir.

Diğer kamu idarelerinde, bu kanunun öngördüğü malî yönetim ve kontrol sürecine ilişkin görevler, malî yönetim ve kontrol sistemi kuruluncaya kadar, görev ve yetki bakımından benzeri birim ve görevliler tarafından yürütülür. Bu kamu idarelerinde görev ve yetki bakımından benzeri birim ve görevliler, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine ilgili üst yönetici tarafından belirlenir.

Maliye Bakanlığı, rehberlik ve koordinasyon görevleri çerçevesinde, kamu idarelerinde malî yönetim ve kontrol sistemlerinin oluşturulmasına yardımcı olur.

Geçiş dönemi 31.12.2007 tarihini geçemez.

Geçici madde 2 :

Bu kanunda öngörülen tüzük, yönetmelik ve diğer düzenlemeler en geç 31.12.2004 tarihine kadar yayımlanır.

Geçici madde 3 :

Bu kanunun 49 uncu maddesindeki kurul tarafından belirleme yapıluncaya kadar, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe standartları Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Geçici madde 4 :

Bu kanunda öngörülen malî yönetim ve kontrol sistemine uyum sağlanması amacıyla, kanun kapsamındaki idarelerle ilgili mevzuatta ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünde gerekli değişiklikler, en geç 31.12.2004 tarihine kadar yapılır. Genel bütçe kapsamındaki idarelerin, kamu görevi ve hizmeti dışında kalan ve ilgili kanunlarında belirtilen faaliyetleri ile mal ve hizmet teslimlerinden fiyatlandırılabilir nitelikte bulunanlardan sağlayacakları gelirleri düzenleyen kanun, 31.12.2004 tarihine kadar yürürlüğe konulur.

Geçici madde 5 :

En geç 31.12.2004 tarihi itibarıyla;

- a) Maliye Bakanlığı kadrolarında bütçe dairesi başkanı, muhasebe müdürü, gelir saymanlık müdürü, malmüdürü, saymanlık müdürü, vergi dairesi müdürü, vergi müdürü, askeri defterdar, sayman, devlet muhasebe uzmanı ve muhasebe denetmeni olarak görev yapanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi; (devlet muhasebe uzman yardımcıları ile muhasebe denetmen yardımcılarını hariç) bunların yardımcılarını ise muhasebe yetkilisi yardımcısı,
- b) Özel bütçeli idareler, mahallî idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının muhasebe birimlerinde, birinci derecede sorumlu olarak çalışmakta olanlar ile daha önce bu görevi en az beş yıl yapmış olanlar, anılan idarelerde muhasebe yetkilisi,
- c) Maliye Bakanlığı kadrolarında, maliye başkanı, defterdar, defterdar yardımcısı, bütçe dairesi başkanı, muhasebe müdürü, malmüdürü, saymanlık müdürü (müdür unvanı bulunmayan saymanlar hariç), askeri defterdar, bütçe ve malî kontrol genel müdürlüğü ile muhasebat genel müdürlüğünde şube müdürü, devlet bütçe, devlet muhasebe, devlet gelir ve devlet malları uzmanları, maliye uzmanı, muhasebe, vergi ve milli emlak denetmeni olarak görev yapanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kamu idarelerinde malî kontrol yetkilisi,

- d) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık ile Devlet planlama teşkilatı, hazine, dış ticaret ve gümrük müsteşarlıklarının uzman kadrolarında görev yapanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar idarelerinde malî kontrol yetkilisi,
- e) Sayıştay denetçisi, başbakanlık müfettişi, yüksek denetleme kurulu denetçisi, maliye müfettişi, hesap uzmanı, bütçe kontrolörü, muhasebat kontrolörü, gelirler kontrolörü, milli emlak kontrolörü, tasfiye işleri ve döner sermaye işletmeleri kontrolörü, hazine kontrolörü kadrolarında çalışmakta olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kamu idarelerinde iç denetçi,
- f) Bakanlık, müsteşarlık, başkanlık ve genel müdürlüklerde müfettiş veya kontrolör olanlar ile daha önce en az beş yıl bu görevlerde bulunanlar, kendi idarelerinde, özel bütçeli idarelerde, mahallî idarelerde ve sosyal güvenlik kurumlarında iç denetçi,

Muhasebe, millî emlak ve vergi denetmenleri, belediye müfettişi ve hesap işleri murakıbbı olanlar ile bu görevlerde daha önce en az beş yıl bulunanlar, mahallî idarelerde iç denetçi, olarak, 31.12.2007 tarihine kadar atanabilirler. (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen görevlere atanacak olanların Maliye Bakanlığı'nca iki aydan az olmamak üzere verilecek mesleki eğitimden geçmeleri ve yapılacak sınavda başarılı olmaları şarttır. Atamalarda ilgilinin ve idaresinin muvafakati alınır.

Bu görevlere atananlar, bu kanunun öngördüğü sistemin uygulanmasına yönelik eğitime tâbi tutulurlar.

Bu şekilde anılan görevlere atananlar, talepleri üzerine, önceki kurumlarında kariyerlerine veya mesleklerine uygun kadrolara tekrar atanırlar.

Kamu idarelerinde maliye başkanlığı veya bütçe dairesi başkanlığı tarafından yürütülen işlemlerin, bu idarelerde malî yönetim ve kontrol sistemleri kurularak kendileri tarafından yapılmaya başlanması nedeniyle kapanacak olan maliye başkanlığı ve bütçe dairesi başkanlıklarında görev yapanlardan malî kontrol yetkilisi, muhasebe yetkilisi ve yardımcısı görevlerinden birine atanmayanlar Maliye Bakanlığı'nda durumlarına uygun başka bir kadroya atanırlar.

Geçici madde 6 :

Geçici 1 inci madde uyarınca kamu idarelerine malî yönetim ve kontrol görev ve yetkilerinin devredilmesine ve malî kontrol yetkilisi atanıncaya kadar, 26.5.1927 tarihli ve 1050 sayılı kanunun 64 üncü maddesi uyarınca taahhüt ve sözleşme tasarılarının Maliye Bakanlığı'nca vize edilmesi işlemi devam eder. Maliye Bakanlığı bu süre içerisindeki vize işlemlerini, belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde kısmen veya tamamen maliye başkanlıkları, bütçe dairesi başkanlıkları ve il defterdarlıklarına yaptırabilir.

Geçici madde 7 :

Kamu idarelerinde, bu kanun hükümlerine göre sertifika almış malî hizmetler birimi yöneticisi atanıncaya kadar, bu idarelerde en az daire başkanı, eşiti ve daha üst yönetim ve denetim kadrolarında asgari üç yıl çalışmış, mesleğin gerektirdiği bilgi ve tecrübeye sahip olanlar malî hizmetler birimi yöneticisi olarak atanabilirler.

İlçe ve belde belediyeleri için bu maddedeki daire başkanı unvanı müdür olarak uygulanabilir. Bu şekilde atananların görev süreleri en geç 31.12.2007 tarihine kadar devam edebilir.

Geçici madde 8 :

İç denetim koordinasyon kurulu başkan ve üyeleri, bu kanunun yayımını izleyen iki ay içerisinde atanırlar.

Geçici madde 9 :

Diğer kanunlarla 1050 sayılı muhasebeyi umumiye kanununa yapılan atıflar, bu kanuna yapılmış sayılır.

Geçici madde 10 :

İlk kez bu kanunla Sayıştay denetimine tâbi tutulan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile özel bütçeli idarelerin 31.12.2005 tarihine kadar olan işlemlerinin dış denetimi ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılmaya devam edilir.

Geçici madde 11 :

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulan döner sermaye işletmeleri ve fonların bütçeleri, ilgili idarelerin bütçeleri içinde yer alır. Bu kanun kapsamındaki kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri ile fonlar, 31.12.2007 tarihine kadar tasfiye edilir.

Bu süre sonuna kadar döner sermaye işletmeleri ile fonların borç ve yükümlülüklerinin tasfiyesi için ilgili idarelerce gerekli tedbirler alınır. Bu süre sonunda varlıkları ve kadroları ilgili kamu idaresine devredilir.

Döner sermaye işletmeleri ve fonların tasfiyesine ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine bakanlar kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Geçici madde 12 :

45 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlardan, ilgili kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunanlar, bu idarelerin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihi izleyen altı ay içinde herhangi bir işleme gerek olmaksızın tapuda resen hazine adına tescil edilir.

Geçici madde 13 :

Bu kanunun yayımı tarihinden sonra kurulacak kamu idarelerinin kuruluş kanunlarında belirlenmemesi durumunda kuruluş bütçesinin ekli cetvellerden hangisine dahil olacağı Maliye Bakanlığı'na belirlenir.

Geçici madde 14 :

Bu kanunla verilmiş olan görevlerin gerektirdiği hizmetlerin etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla araştırma planlama ve koordinasyon kurulu, bütçe ve malî kontrol genel müdürlüğü ve maliye yüksek eğitim merkezi başkanlığında kullanılmak üzere, ekli (ı) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı kanun hükmünde kararnameye ekli (ı) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığı'na ait ilgili bölümlerine eklenmiş, ekli (ii) sayılı listede yer alan kadrolar ise iptal edilerek anılan kararnameye ekli (ı) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığı'na ait ilgili bölümünden çıkarılmıştır. Araştırma, planlama ve koordinasyon kurulunda görevlendirilecek başkan yardımcısı bakan onayı ile atanır ve bakanlıktaki genel müdür yardımcıları için ilgili mevzuatında öngörülen tüm haklardan aynen yararlanı.

Madde 82 : Yürürlük

Bu kanunun;

- 30, 66, 67 ve 80 inci maddeleri ile geçici 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14 ve 82 ile 83 üncü maddeleri yayımı,
- 81 inci maddesinin (e) bendi ile geçici 6 ncı maddesi 1.1.2004,
- diğer hükümleri 1.1.2005,

tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 83 : Yürütme

Bu kanun hükümlerini bakanlar kurulu yürütür.

(I) sayılı cetvel

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri

- 1 : Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2 : Cumhurbaşkanlığı
- 3 : Başbakanlık
- 4 : Anayasa Mahkemesi
- 5 : Yargıtay
- 6 : Danıştay
- 7 : Sayıştay
- 8 : Uyuşmazlık Mahkemesi
- 9 : Yüksek Seçim Kurulu
- 10 : Adalet Bakanlığı
- 11 : Millî Savunma Bakanlığı
- 12 : İçişleri Bakanlığı
- 13 : Dışişleri Bakanlığı
- 14 : Maliye Bakanlığı
- 15 : Millî Eğitim Bakanlığı
- 16 : Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
- 17 : Sağlık Bakanlığı
- 18 : Ulaştırma Bakanlığı
- 19 : Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığı
- 20 : Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 21 : Sanayi Ve Ticaret Bakanlığı
- 22 : Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 23 : Kültür Ve Turizm Bakanlığı
- 24 : Çevre Ve Orman Bakanlığı
- 25 : Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 26 : Millî İstihbarat Teşkilâtı Müsteşarlığı

- 27 : Jandarma Genel Komutanlığı
- 28 : Sahil Güvenlik Komutanlığı
- 29 : Emniyet Genel Müdürlüğü
- 30 : Diyanet İşleri Başkanlığı
- 31 : Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı
- 32 : Hazine Müsteşarlığı
- 33 : Dış Ticaret Müsteşarlığı
- 34 : Gümrük Müsteşarlığı
- 35 : Denizcilik Müsteşarlığı
- 36 : Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
- 37 : Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu
- 38 : Devlet Personel Başkanlığı
- 39 : Özürlüler İdaresi Başkanlığı
- 40 : Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı
- 41 : Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 42 : Karayolları Genel Müdürlüğü
- 43 : Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- 44 : Tapu Ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- 45 : Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü
- 46 : Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
- 47 : Orman Genel Müdürlüğü
- 48 : Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- 49 : Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü
- 50 : Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı
- 51 : Kadının Statüsü Ve Sorunları Genel Müdürlüğü
- 52 : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
- 53 : Basın, Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
- 54 : Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü

(II) sayılı cetvel

Özel bütçe kapsamındaki idareler

- 1 : Yükseköğretim Kurulu
- 2 : Üniversiteler
- 3 : Yüksek Teknoloji Enstitüleri
- 4 : Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
- 5 : Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı
- 6 : Atatürk Araştırma Merkezi
- 7 : Atatürk Kültür Merkezi
- 8 : Türk Dil Kurumu Başkanlığı
- 9 : Türk Tarih Kurumu Başkanlığı
- 10 : Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
- 11 : Türkiye Bilimsel Ve Teknik Araştırma Kurumu
- 12 : Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı
- 13 : Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı
- 14 : Avrupa Birliği Eğitim Ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı
- 15 : Yakın ve Ortadoğu Çalışma Eğitim Merkezi
- 16 : Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü
- 17 : Gençlik Ve Spor Genel Müdürlüğü
- 18 : Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 19 : Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 20 : Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü
- 21 : Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 22 : Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 23 : Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
- 24 : Türk Akreditasyon Kurumu
- 25 : Türk Standartları Enstitüsü
- 26 : Milli Prodüktivite Merkezi

- 27 : Türk Patent Enstitüsü
- 28 : Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü
- 29 : Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
- 30 : Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
- 31 : Savunma Sanayi Müsteşarlığı
- 32 : Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal Ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığı
- 33 : Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 34 : İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi
- 35 : Ekonomik Kültürel Eğitim ve Teknik İşbirliği Başkanlığı
- 36 : Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı
- 37 : GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 38 : Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 39 : Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
- 40 : Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü
- 41 : Doğal Afet Sigortaları Kurumu
- 42 : Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü
- 43 : Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 44 : Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu
- 45 : Adli Tıp Kurumu Başkanlığı
- 46 : Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı
- 47 : Yüksek İhtisas Ve Araştırma Hastanesi
- 48 : Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü
- 49 : Spor Toto Genel Müdürlüğü
- 50 : Kefalet Sandıkları

(III) sayılı cetvel

Düzenleyici ve denetleyici kurumlar

- 1 : radyo ve televizyon üst kurulu
- 2 : telekomünikasyon kurumu

- 3 : sermaye piyasası kurulu
4 : bankacılık düzenleme ve denetleme kurumu
5 : enerji piyasası düzenleme kurulu
6 : kamu ihale kurumu
7 : rekabet kurumu
8 : şeker kurumu
9 : tütün, tütün mamulleri ve alkollü içkiler piyasası düzenleme kurumu
10 : tasarruf mevduatı sigorta fonu

(iv) sayılı cetvel

Sosyal güvenlik kurumları

- 1 : t.c. emekli sandığı genel müdürlüğü
2 : sosyal sigortalar kurumu başkanlığı
3 : bağ : kur genel müdürlüğü
4 : Türkiye iş kurumu genel müdürlüğü
5 : Ereğli kömür havzası aile birliği biriktirme ve yardım sandığı başkanlığı

(i) sayılı liste

İhdas edilen kadrolar

Sınıfı	Kadro	SerbestTutulu	Unvanı	Derecesi	Kadro adedi	Kadro	adedi
			Toplam				
Gih			Genel müdür yardımcısı	1	1	:	1
Gih			Başkan yardımcısı	1	1	:	1
Gih			Daire başkanı	1	3	:	3
Gih			Eğitim merkezi müdürü	1	1	:	1
Gih			Bilgi işlem merkezi müdürü		1	1	: 1
			Toplam	7	:	7	

(11) sayılı liste

İptal edilen kadrolar

		Kadro		SerbestTutulu			
Sınıfı	Unvanı Toplam	Derecesi		Kadro adedi	Kadro		adedi
Gih	Memur	8	7	:	7		
	Toplam		7	:	7		